

Lov og Evangelium

Nr. 9

NOVEMBER 2012

48. årgang

Foto: Kristian Gangaas

«Sommer og vinter – du har dannet dem.»
Sal 74:17

Oppbyggelig blad på evangelisk, luthersk grunn

Bladet Lov og Evangelium

utgis av Norsk Luthersk Lekmannsmisjon og blir sendt gratis til alle som sender ekspedisjonen navn og adresse. Bladet kommer med 10 nr. i året. Gaver til bladet kan sendes kasserer i NLL.

Ansvarlig for bladet:
Redaksjonsnemnda ved
redaktør Ingar Gangås

Abonnement, oppsigelse og adresseforandring
sendes ekspedisjonen v/Magne Ekanger,
Rolfesnesvegen 892, 5420 Rubbestadneset
Tlf. 53 42 92 14 / 412 45 598
E-post: magne.ekanger@haugnett.no

NORSK LUTHERSK LEKMANNSMISJON

ble grunnlagt i 1963 av venner av den luthersk-rosenianske forkynnelse, og ønsker å forkynne Guds ord i skrift og tale både i Norge og ute på misjonsmarken. NLL støtter den lutherske kirken i Moldova og luthersk litteraturarbeid i Bolivia og Peru.

Formann: Reidar Heian, Daleneveien 175,
3158 Andebu. Tlf. 33 44 14 19 / 414 95 526
E-post: reidunar_heia@hotmail.com

Sekretær: Ingar Gangås,
Følstadvegen 135, 7690 Mosvik
Tlf. 74 06 46 50 / 901 51 234
E-post: ingar.gangas@live.no

Kasserer: Kari Mangelrød,
Fossnesveien 13 B, 3160 Stokke.
Tlf. 33 11 24 05 / 915 58 562
E-post: bibelskolen@nll.no
Bankgiro: 3000 22 26193
Dansk bankgiro: (4665) 10639360
Svensk postgiro: 178 84 80-0

BIBELSKOLEN PÅ FOSSNES

ble grunnlagt i 1992, og eies og drives av NLL. Skolen har både halvårig og ettårig kurs.

Skolen ønsker å formidle tillit til Guds ord og spørre etter de gamle stier (Jer 6:16), samt fremme den arv vi har fra lekmannsbevegelsen og våre lutherske lærefedre.

Adr.: Fossnesveien 13 B, 3160 Stokke
Tlf. 33 33 89 00 – Fax 33 36 56 65
Bankgiro: 3000 22 26193
E-post: bibelskolen@nll.no

Rektor: Per Bergene Holm, Holmveien 20,
3282 Kvelde. Tlf. 33 11 26 96 / 995 09 060

INTERNETT: www.nll.no

Kulde og frost

Vinteren nærmer seg. Med den følger kulde og is, som igjen kan føre til frostskafer.

Det er verre når kulden sniker seg inn i Guds forsamlinger, inn i de kristne hjemmene, og inntar hjertene. Vår tid preges av mangel på kjærlighet og varme. For noen ble det så kaldt at de falt fra troen.

De kristne forsamlingene står utsatt til. Sjelefienden vil gjerne inn. Bare Jesus kan holde hjertene varme – ved sitt Ord. Når Ordet fra Guds munn ikke lenger får lyde klart, bønne- og vitnemøtene legges ned og søndagen ikke lenger er helligdag, varsler det at noe alvorlig har skjedd.

Mange ekteskap går i oppløsning – også blant dem som bekjenner kristen-navnet. Problemet er sammensatt. Har det først skjedd et frafall fra Ordet – et fall i synd? Hvor er husandakten blitt av, de åndelige samtalerne og det personlige bibelstudium?

Vi trenger å slå ring om de kristne hjemmene, om Ordets forkynnere, og *den enkelte* – at ikke kulden og frosten tar våre liv.

La oss rope til Jesus i vår nød. Evangeliet alene kan gjenopplive og varme hjertene!

*Kom, ord fra Gud med ånd og liv
og varm den opp som kald og stiv
i dødens søvn er sovnet hen,
gjør levende vår sjel igjen!*
(Sb 35:1)

Ingar Gangås

Mitt hus vil tjene Herren

Av Ole Hallesby

«Men jeg og mitt hus, vi vil tjene Herren.»

Josva 24:15

Det er mange hjem som begynte slik som Josva her forteller.

De to var glad i hverandre, og de delte alt, også livet i Gud. De bad, de leste, de sang og talte sammen om sin Gud og sitt liv i ham. Men – for så mange gikk det i stykker.

Den *hjemlige egoisme* innfant seg. Det var makeligere å elskes enn å elske. Det begynte med en liten utakknemlighet i småting, og gikk så over til uhøflighet. Mot fremmede var man høfligere enn mot sin ektefelle. Det neste skritt er grettenhet, taushet, tverrhet og vranghet.

Kjærligheten er en fin og skjør plante, som visner og dør uten stadig pleie. Det er ikke nok å *ha* kjærlighet, vi må *vise* den. Vi nordmenn har en særlig fristelse her. Vårt stive og reflekterte vesen gjør at vi ofte brenner inne med det vi føler. Og særlig gjelder dette oss menn.

Vær ikke redd for å vise din hustru at du er glad i henne. Ikke bare ved høytidelige anledninger, men også i det daglige. Da trenger hun det mest. Da setter hun også mest pris på det. Vær heller ikke redd for å vise andre at du ærer og høyakter din hustru.

Kjærlighetens store ildprøve inntreffer når vi får se at vår elskede har mangler og feil. Det nære samliv gjør at vi også får *føle* dem.

Jeg har selv mangler og feil, og mitt hjertes ønske er å bli elsket tross disse, ja, å bli elsket løs fra mine feil. Og støtes jeg over feil hos mine kjære, åpenbarer jeg bare at min kjærlighet er blandet med egenkjærlighet.

Den virkelige kjærlighet bærer over med og tilgir den elskedes feil. Ja, den ser at våre kjære trenger mer kjærlighet nettopp på grunn av sine feil.

*Andaktsboken «Daglig fornyelse»,
Lutherstiftelsen 1932*

Innhold, november 2012

Kulde og frost. Av Ingar Gangås	side 2
Mitt hus vil tjene Herren. Av Ole Hallesby	side 3
Ekteskap og hjem. Intervju med Øivind Andersen	side 4
Hjemmet. Av Carl Fr. Wisløff	side 7
Sabbaten – hviledagen. Av Sigbjørn Agnalt	side 11
Guds rettferdighet. Av Ingar Gangås	side 14
Mitt vitnesbyrd. Av Cornelia Larsson	side 19
Barmhjertighet. Av Erling Ruud	side 20

Ekteskap og hjem

Intervju med Øivind Andersen

– Bibelen skjelner mellom det å ta seg en hustru og det å få en hustru. I alle de 50 år jeg har undervist på Fjellhaug, har jeg lagt stor vekt på å gjøre dette klart for de unge. Det gjelder å *få* seg en ektefelle.

Dette er grunnsetninger i Øivind Andersens undervisning om giftermål og ekteskap. Og når han forteller om hvordan han ble kjent med sin egen Astrid, blir «fasiten» denne:

– Herren har gitt meg henne. Jeg har som det står i Guds ord, fått en hustru av Herren, og med det fått en nådegave og funnet lykke (Ord 18:22).

Og nå, etter å ha vært gift i 47 år, kan jeg da i høyeste grad bekrefte at det er sant. Vi har jo i alle disse år snakket om mange ting. Vi har hatt hver vår mening mange ganger, men jeg kan ikke huske at vi har talt uvennlig til hverandre. Og det er en glede å tenke tilbake på. Det er jo ikke Guds vilje at vi skal ha samme mening om alt, men jeg tror heller ikke at det er Guds vilje at forskjellige meninger og syn skal volde trette og splittelse i et hjem, understreker Andersen.

Gud vil ekteskapet

– Det er mye snakk om ekteskapet i dag, Andersen, både i forbindelse med problemer, økende skilsmisser og nye samlivsformer. Hva mener du er galt med ekteskapet – eller er det andre steder det er galt? Og hva er Bibelens

syn på ekteskapet og forholdet mellom mann og kvinne?

– For å svare på det må vi begynne med begynnelsen, og se hva ekteskapet egentlig er i Bibelens lys. Det er skapelsesberetningen (1Mos 1:26-27) som taler om dette. Det står at Gud skapte mennesket i sitt bilde. «I Guds bilde skapte han *det*, til mann og kvinne skapte han *dem*». Legg merke til at entall og flertall brukes i samme betydning. Gud skapte *mennesket* i sitt bilde, til mann og kvinne skapte han *dem*.

Det viser at mennesket etter Guds plan egentlig er mann og hustru. Ekteskapet er ikke en menneskelig ordning, og ikke en samfunnsordning, det er en Guds ordning, og det har med selve Guds skaperplan med mennesket å gjøre. Ekteskapet er etter Guds plan samfunn og samliv mellom én mann og én kvinne.

Gud har knyttet store velsignelser til denne institusjonen som ekteskapet i virkeligheten er, fortsetter Andersen. – Å leve rett i ekteskapet gir en veldig rikdom i livet – og omvendt.

Derfor har sjelefienden like fra først av prøvd å ødelegge ekteskapet. Sanne ekteskap og kristne hjem hvor det leves rett etter Guds ord, er farlige for djevelen. Det er grunnlag for Guds rike menneskelig sett. Hvis ikke djevelen får ødelegge ekteskapet, får han ikke ødelagt et folk. Men kan det lykkes ham å ødelegge ekteskapet og

den Guds ordning som gjelder for det, så ødelegger han selve folket, og folket går til grunne.

Andersen legger også vekt på at når noen hedningefolk har bevart sin egenart og kultur så godt, til tross for hedenskapet, skyldes det deres respekt for ekteskap og hjem – og i den forbindelse respekt for eldre mennesker og deres erfaringer. Kina og Japan nevnes som eksempler. Men dersom dette kommer til å endre seg også i disse land, er han overbevist om at også disse folk og kulturer går til grunne.

Det samme gjelder for Norge. Det er etter Andersens mening ingen redning og ingen nasjonal fremtid på lang sikt hvis ikke Gud får gripe inn og vekke opp igjen det kristne syn på ekteskapet. Mange vil jo steile og protestere på et slikt syn, men for Andersen er dette en bibelsk kjensgjerning som ikke noe menneske rokker ved. Enten de vil tro det eller ikke tro det, bøye seg eller ikke bøye seg for det, dette kommer til å gjelde, og ikke noe menneske kan forandre på det.

Derfor er det veldig alvorlig å synde mot ekteskapet, og det gjør en også om en innfører andre ordninger i ekteskapet enn dem som Bibelen legger frem.

«Ikke bryt du ekteskapet!»

Andersen går ofte til grunnteksten for å ta utgangspunkt for sine utleggelser. Det gjør han også her for å svare på hvordan et ekteskap blir ødelagt – eller: Hva er egentlig synd mot det sjette bud?

Den hebraiske ordlyden er: Ikke bryt

Møtekalender

November

10.-11.	Askim Lars Fossdal
11.	Sannidal Per Bergene Holm
23.-25.	Bømlo Ottar Endresen
25.	Randaberg Lars Fossdal
30/11-02/12	Mosvik Martin Fjære

du ekteskapet! En tid var det oversatt «Du skal ikke drive hor!» i skolekatekismene. Hor er et gammelt nordisk ord som betyr å leve sammen seksuelt med en annen enn sin ektefelle.

Mange har hevdet at formen «Du skal ikke bryte ekteskapet!» er en svekkelse av det sjette bud i forhold til «Du skal ikke drive hor!». Men her er Andersen av motsatt mening.

Prinsipielt kan man synde mot det sjette bud på to måter. Som det første nevner Andersen det å *oppløse et ekteskap*, altså skilsmisse. All skilsmisse er synd etter Bibelen. Når Jesus taler om det som kan være en grunn til skilsmisse, henviser han til tilfeller hvor den ene part har syndet og vært utro. Der kan et ekteskap oppløses fordi det allerede er skjedd et ekteskapsbrudd (Mat 5:32; Mat 19:4-9; Luk 16:18; Mar 10:2-12).

Men det er ikke noe påbud om skilsmisse, tvert om. Det beste er selv-

sagt at den part som har syndet, omvender seg, og at ekteskapet fortsetter. Og fra sjelesørgerisk erfaring vet Andersen at ekteskap som har vært utsatt for en slik påkjenning, kan fortsette i god harmoni.

Den andre måten å synde mot det sjette bud på, er å overtre den hellige skillelinje som Gud har satt, mellom mann og kvinne *utenom* ekteskapet. Ordet om at en ikke skal bryte ekteskapet, gjelder ikke bare dem som allerede er i ekteskapet. Det gjelder hvert menneske. Og når ekteskapet er samfunn og samliv mellom én mann og én kvinne, så ligger det i sakens natur at Gud ikke vil at noen skal leve sammen seksuelt før de er gift.

Andersen nevner flere måter å overtre denne skillelinjen på, eller å bryte inn i ekteskapet på. Det kan skje ved ord, eller lettsindig tale, om det ikke skjer i åpenbar handling. Og Andersen er fortvilet med tanke på all humor, f.eks. i NRK, som dreier seg om hor og overtredelse av skillelinjen mellom mann og kvinne i og utenom ekteskapet. Liksom *det* skulle være så morsomt? Men også her viser sjelefienden sin taktikk. Det er djevelen som er på lur for å ødelegge den viktigste ordningen Gud har gitt for menneskelivet.

Den hellige skillelinjen mellom mann og kvinne utenom ekteskapet kan også overtres med en lettsindig og utfordrende klesdrakt.

Et slikt syn blir ofte motsagt av leger, bestemte psykologiske retninger og psykiatere osv. Men vi må holde oss

til Bibelen, for den vet vi vil bringe menneskene lykke. Så får mennesker hevde hva de vil, Gud står bak sitt ord.

«Papirløst» er ikke ekteskap

Så har vi fått dette som man kaller «papirløst», det at man bor sammen uten å være gift. Men dette kan ikke kalles ekteskap, hevder Andersen, å leve slik er å drive hor. Det gjør ingen forskjell om menneskene anerkjenner det, om endog det offentlige godkjenner det og gir lover og regler for en slik samlivsform. Fremdeles er det å drive hor etter Guds ord.

Ellers må vel formålet med denne såkalte «papirløse» måten å leve sammen på, være at det skal være lett å gå fra hverandre. Og det er jo nettopp imot Guds ord.

At det i dag også er blitt aktuell politikk med papirer for disse «papirløse forhold», viser vel bare hvor uholdbar og umulig en slik samlivsform er.

Selv om Bibelen ikke direkte bruker ordet vigsel, så forutsetter og grunner selve begrepet ekteskap seg på vigsel, og ekteskap kan ikke være papirløst.

Her trenges det en fornyet undervisning om Guds gode vilje med det livslange ekteskap.

Forts. i neste nummer

*Fra boken «Kåre Ekroll
i samtale med Øivind Andersen»,
Lunde forlag, 1981*

Hjemmet

Av Carl Fr. Wisløff

Livet med Gud skal leves i den daglige virkelighet der vi bor. Det må da være naturlig å tale om hjemmet først av alt. Hvert menneske er barn av én kvinne og én mann, og barnet vokser normalt opp i et hjem som er bygget av disse to. – Sant nok, det finnes sørgelig mange unntak fra denne regelen. Det finnes ødelagte hjem, foreldreløse barn og hjemløse mennesker. Den sum av nød og ulykke som alle disse representerer, må være en utfordring både for samfunnet og hvert enkelt menneske, så vi gjør hva vi kan for å hjelpe.

Men normalt er hjemmet – eller familien – stedet hvor mor og far og barn lever. Vi vil ta for oss noe av det som bør sies om det kristne hjem. Vi må da først si noe om ekteskapet.

Ekteskapet

Ekteskapet er Guds gode innstiftelse for samlivet mellom én mann og én kvinne. Ekteskapet er stiftet av Gud i paradiset. «Og Gud skapte mennesket i sitt bilde, i Guds bilde skapte han det, til mann og kvinne skapte han dem. Og Gud velsignet dem...» (1Mos 1:27). «Da lot Gud Herren en dyp søvn komme over mennesket, og mens han sov, tok han et av hans ribben og fylte igjen med kjøtt. Og Gud Herren bygde av det ribben han hadde tatt av mannen, en kvinne, og førte henne til mannen. Da sa mannen: Denne gang er det ben av mine ben og kjøtt av mitt kjøtt. Hun

skal kalles manninne, for av mannen er hun tatt. Derfor skal mannen forlate sin far og sin mor og bli hos sin hustru, og de skal være ett kjød» (1Mos 2:21-24). Etter syndefallet, er ekteskapet fremdeles Guds ordning. Guds ord har mye å si om dette.

Jesus sier: «De to skal være ett kjød» (Mar 10:7). Ekteskapet er en livsvarig forbindelse mellom én mann og én kvinne (monogami). Flergifte (polygami) fantes i gammeltestamentlig tid; dette hører med til den tidsalders foreløpige karakter.

I følge Guds vilje er ekteskapet den rette – og eneste rette – ramme om det seksuelle samliv mellom mann og kvinne. Bibelen sier: «For dette er Guds vilje, deres helliggjørelse: Hold dere borte fra hor. Hver av dere må vite å vinne sin egen ektefelle i hellighet og ære, ikke i lidenskapelig begjær slik som hedningene, de som ikke kjenner Gud» (1Tes 4:3-5).

Gud har tatt ekteskapet under sitt vern i det sjette bud: «Du skal ikke bryte ekteskapet!»

Seksuell omgang utenom ekteskapet er etter Guds ord ikke tillatt. På dette punkt har den kristne etikk alltid støtt an mot verdens tankegang og praksis. Men Guds ord taler klart, og dermed er saken avgjort for alle kristne.

Ekteskapet er i dag utsatt for kritikk fra mange hold. Det blir av mange betraktet som en ren formalitet, slik at det

kan oppløses uten videre, dersom en blir lei av sin ektefelle. I den senere tid er det også blitt mer og mer vanlig at en mann og en kvinne flytter sammen uten å inngå lovlig ekteskap. Med et høyst misvisende uttrykk blir dette kalt «papirløst ekteskap». Det meningsløse ligger i at det vekker inntrykk av at forskjellen bare ligger i et «papir». I virkeligheten er denne løse form for samliv intet ekteskap i det hele tatt. Det er i bunn og grunn et umoralsk forhold. Når samfunnet ikke lenger reagerer, viser dette bare hvor langt det er kommet i avkristning.

Mennesker som kaller seg kristne, kan selvsagt ikke innlate seg på en umoralsk livsførsel. Når en av og til hører om slikt likevel, vitner det om at forvirringen og moraloppløsningen nå også gjør innhogg i kretser som bekjenner kristennavnet.

Til støtte for den mening at to kan leve sammen uten å være gift, kommer noen med den påstand at det ikke står noe i Det nye testamente om ekteskapsvigel.

Ekteskapsvigsel

Dette kan i og for seg være rett nok, men det som sies er at enhver skal «vinne sin egen ektefelle i hellighet og ære». Den som vil være tro mot sin ektefelle, er også villig til å bekrefte sin troskap med et bindende løfte. Vil de ikke gi et løfte som forplikter dem, mener de det heller ikke alvorlig når de lover troskap. Og det er bare én måte å gi et virkelig bindende løfte på, det er ekteskapsvigselen. Ingen kan være klar

over seg selv før det på denne måten blir alvor, det viser livets erfaring. Det var da de skulle ta ut lysing, at han eller hun ble klar over at det kanskje likevel ikke var «slik ment» at det skulle være dem.

Den kristne kirke har alltid krevd et offentlig og juridisk bindende løfte om livsvarig troskap. Uten dette har kirken aldri anerkjent noen forbindelse som ekteskap. Formene for vigsel har kunnet variere, men det her nevnte krav har alltid stått fast. Et slikt løfte vil si ekteskapsvigsel.

Ektefeller skal tilhøre hverandre i livslang troskap. Derfor må ekteskapet inngås ved offentlig vigsel etter gjeldene bestemmelser, og helliges ved Guds ord og bønn.

Ekteskapet er samfunnets sak, for samfunnets livsceller er hjemmene. Ekteskapet er også den kristne menighets sak. De kristne hjem betyr mer for Guds rikes utbredelse enn alle ekstra tiltak i form av evangelisasjon osv.

Mann og hustru

Det er Guds vilje at mann og hustru skal være til hjelp for hverandre. Kjønnsforskjellen griper dypt i den menneskelige personlighet. Når de to er blitt ett i et sant ekteskap, kan de hjelpe hverandre til å leve et rikt og fullt menneskeliv.

I Guds øyne er kvinner og menn like verdifulle og like kjære. I forhold til Gud står alle likt – «her er ikke mann og kvinne. For dere er alle én i Kristus Jesus» (Gal 3:28).

Men samtidig har Guds ord et sær-

skilt budskap med tanke på mannen, og et annet rettet til hustruen.

Til mennene sier Guds ord at de skal elske sine hustruer. «Dere menn! Elsk deres hustruer, likesom også Kristus elsket menigheten og gav seg selv for den» (Ef 5:25). «Dere menn: Elsk deres hustruer, og vær ikke bitre mot dem» (Kol 3:19).

Det er svært viktig å merke seg uttrykkene og tankegangen på disse stedene i Bibelen. En ektemann skal elske sin hustru; det er da ikke tenkt på den egoistiske og selvopptatte «kjærlighet» som i virkeligheten bare har egen fordel og makelighet for øye. Bibelen viser til Kristus og hans forhold til menigheten – slik som *han* elsket, skal mannen elske sin hustru.

Hvordan elsket da Jesus? Svaret er: Han elsket slik at han ga seg selv for menigheten. Han krevde ikke kjærlighet, han elsket i aktiv handling, like til døden på korset.

Jesus ikke bare snakket om kjærlighet, han viste i alle ting en kjærlighet som glemmer seg selv. Han krevde ikke tjeneste, han var selv tjener og vasket disiplenes føtter. Han viste i ord og handling at han ikke var kommet for å la seg tjene, men for selv å tjene.

Det er dette Bibelen viser til. I vår tanke og i vår munn er «kjærlighet» ofte et ord fullt av skjult eller åpenbar egoisme: Jeg har krav på kjærlighet. Men slik var ikke Jesus. Vi føler sterkt at vi står uendelig langt tilbake for ham. Men enhver ektemann skal vite at det er Jesu kjærlighet til menigheten som er forbildet han skal ha for øye.

Møtekalender

Desember

01.-02.	Årnes Per Bergene Holm
02.	Sira Lars Fossdal
04.-09.	Gyland Arne Thoresen
08.-09.	Askim Ingar Gangås Jan Ove Heggdal
09.	Sannidal Reidar Heian
14.-16.	Trondheim Ingar Gangås
29/12-01/01	Nyttårssamling Fossnes Asger Jensen m.fl.

Til hustruene sier Guds ord at de skal underordne seg under sine menn. En hustru skal ha aktelse for sin mann. «Dere hustruer! Underordne dere under deres egne menn som under Herren» (Ef 5:22). «... og hustruen skal ha ærefrykt for sin mann» (5:33).

Religiøs likestilling vil ikke si at kvinnene i alle deler skal kopiere mannen. Heller ikke betyr det at alle forskjeller som er gitt i og ved Guds skaperordning skal avskaffes. Det normale i et hjem må være at faren styrer og råder, ikke vilkårlig, men kjærlig og hensynsfullt.

Apostoliske formaninger

I våre dager er det mange som reagerer mot de apostoliske formaninger om over- og underordning i ekte-

skapet. Det blir sagt at slike bestemmelser i Det nye testamente bare gjenspeiler gamle tiders patriarkalske samfunnsforhold, og at de derfor ikke er bindende for vår tid; samfunnsforholdene har jo forandret seg slik at kvinner har samme politiske og økonomiske rettigheter som menn.

Men dette resonnementet holder ikke. En skal nøye merke seg hvordan Bibelen grunngir formaningene om over- og underordning i ekteskapet. «For mannen er kvinnens hode, likesom Kristus er menighetens hode – han som er sitt legemes frelser. Men likesom menigheten underordner seg under Kristus, så skal også hustruene underordne seg under sine menn i alle ting» (Ef 5:23-24).

Som vi ser, gir Bibelen her en teologisk begrunnelse for mannens og hustruens forhold i ekteskapet. Den viser til forholdet mellom Kristus og menigheten. Den viser også til Guds skaperordning. «For Adam ble skapt først, deretter Eva. Og Adam ble ikke

forført, men kvinnen ble forført og falt i overtredelse» (1Tim 2:13-14).

En apostolisk formaning som er grunnlagt på denne måten, kan ikke bli satt ut av kraft ved at samfunnsforholdene forandrer seg. For skaperordningen forandrer seg ikke, og forholdet mellom Kristus og menigheten blir alltid det samme.

Her må en viktig sak tilføyes. Det er lett å se at Bibelens ord om hustruens underordning ofte har vært misbrukt. I mannssamfunnet har den virkelige mening i ordene om ektemannens kjærlighet vært glemt, og formaningene om hustruens underordning har vært anvendt som et middel til undertrykkelse og urettferdighet.

Det kan ikke være noen tvil om at både folkesamfunnet og kirken har mye å angre på dette punkt.

Det er sant nok som det ofte blir sagt, at kristendommen har bidratt til å høyne kvinnens stilling i samfunnet. I historisk sammenheng kan en si dette med rette. Men det må også da tilføyes at undertrykkelse og urettferdighet likevel har fortsatt lenge og fremdeles fortsetter mange steder.

Kristne mennesker står i sine hjem overfor en mektig utfordring. De skal virkeliggjøre de bibelske formaninger i lydighet mot Guds ord. Det vil da vise seg at mannen vil ha mer enn nok å gjøre med de ord som er rettet til ham. Hustruen skal lese de ord som angår henne; de er hennes ord.

*Fra boken «Det kristne livet»,
Lunde forlag, 1977*

Husk bibelkurset

på Fossnes 12.-18. november! Per Haakonsen, Gunnar Nilsson og Henry Skogvoll deltar sammen med bibelskolens lærere. Undervisningen og møtene er åpne for alle. Program i forrige «Lov og Evangelium».

Kontakt André Heian (tlf. 411 01 223) eller bibelskolen (tlf. 33 33 89 00) for mer info!

Sabbaten – hviledagen

Av Sigbjørn Agnalt

«Det skjedde at han på en sabbat gikk gjennom kornåkrene. Disiplene begynte da å plukke aks mens de gikk der. Fariseerne sa til ham: Se, hvorfor gjør de det som ikke er tillat på sabbaten? Og han sa til dem: Har dere aldri lest hva David gjorde da han var i nød og sultet, han selv og de som var med ham, hvorledes han gikk inn i Guds hus, da Abjatar var yppersteprest, og åt skuebrødene, som ingen har lov til å ete uten prestene, og gav også dem som var med ham? Og han sa til dem: Sabbaten ble til for menneskets skyld, og ikke mennesket for sabbatens skyld. Så er da menneskesønnen herre også over sabbaten».

Mar 2: 23–28

Det er et spørsmål knyttet til sabbaten, eller hviledagen, vi møter her. Men det er allikevel noe dypere dette handler om, noe essensielt og grunnleggende viktig – om vi er frie eller trellbundne.

Frihet i Kristus

I Gal 5:1 leser vi: «Til frihet har Kristus frigjort oss. Stå derfor fast, og la dere ikke igjen legge under trelldommens åk». Frihet, hva er det? Er det at vi kan bestemme over oss selv, gjøre som vi vil, leve i et fritt land? Nei, alt dette kan vi ha og allikevel være trellbundet. Å bli frigjort av Kristus fører til frihet, bare det. Det må

skje noe mellom oss og Jesus, noe som blir varig, vi må komme inn i livssamfunnet med ham og leve der. Jesus sier: «Får da Sønnen frigjort dere, da blir dere virkelig fri!» (Joh 8:36).

Den virkelige frihet er for det første en frihet fra syndens skyld og straff, fra fordømmelsen (Rom 8:1). For det andre er det frihet fra syndens og djevelens makt. Det er å være fridd ut av mørkets makt og satt over i Jesu rike (Kol 1:13). Sist, men ikke minst, er det en frihet fra loven. «Mine brødre! Slik døde også dere fra loven ved Kristi legeme, for at dere skal tilhøre en annen, ham som ble oppreist fra de døde, så vi kan bære frukt for Gud» (Rom 7:4).

Loven hersker over et menneske så lenge det lever, og dermed er vi trellbundet. Men loven kan aldri få oss til å leve et hellig og fruktbart liv for Gud, hverken ved trusler eller løfter. Men i Jesus er vi døde fra loven, og det er for at vi skal høre en annen til. Det er friheten, å komme over til Jesus og høre ham til. Da blir vi fri loven som herre og diktator, vi er ikke lenger under lovens tvang, men ved Jesu liv har vi fått

Vedlagt giro

gir deg anledning til å gi en frivillig misjonsgave – til arbeidet ute og hjemme, bibelskolen, eller til bladet «Lov og Evangelium».

ham som venn, skrevet i hjertet. Det medfører at en kristen har frihet fra sabbatsbudets krav, men er samtidig fri til å leve i hviledagens velsignelse. Det var dette disiplene var ført inn i.

Disiplene visste at det de gjorde ikke var tillatt, det hadde de fått inn fra barnsben av. Når de likevel gjorde det, må det ha vært fordi Jesus hadde lært dem det, eller de hadde sett ham gjøre det. Det hørte med til deres frihet at de kunne det. Når fariseerne sier at det ikke er tillatt, så er det feil.

Som svar på deres anklage henviser Jesus til David som åt skuebrødene. Dette bruker Jesus som eksempel på at det ikke alltid er galt å gjøre det som ikke er lov. Da David kom sulten og i nød, fikk han spise, han og de som var med han, enda det ikke var lov. Sermoniallovens bokstav ble brutt, men ikke hensikten. Brødet gav liv. Det var også gudstjenestens hensikt å gi liv. Her måtte loven vike for Guds barnets frihet.

Sabbat – hvile

Sabbatsbudet hører til de 10 bud, og er det tredje av dem. Det skiller seg ut på to måter: det forbyr ikke, men innsetter en ordning. Det tredje bud hører inn under sermonialloven, på lik linje med de andre forskrifter og lover for gudstjenestelivet i Israel. I tillegg til sabbatsdagen hadde de forsoningsdagen som høyhellig sabbat, likedan var hvert syvende år et sabbatsår. Derfor sier Martin Luther i katekismen: Etter sin «utvortes ordlyd» angår altså det tredje bud ikke oss kristne. Vi ser dette allerede i andre Mosebok (31:13).

Her sier Gud at sabbaten er et tegn, den er ikke noe mål i seg selv, men vitner og minner oss om noe annet, det som det hele dreier seg om: nemlig at det er Herren som helliger oss. Det skjer ikke ved vår innsats og vårt arbeid, men alene ved vår Guds gjerning og nåde. Sabbaten var en dag da israelittene etter Guds befaling, skulle hvile fra sitt arbeid. For gjennom det skulle de hver syvende dag bli minnet om at sitt liv fikk de ikke av sitt strev, men ved tro på ham som helliggjør og rettferdiggjør. Dette skulle være deres hvile.

Det står om Gud at han hvilte fra sine gjerninger (1Mos 2:2). Det gjorde han ved å se på det som var fullført og derfor var ferdig. «Gud så alt det han hadde gjort, og se det var overmåte godt». Det var fullført, og det på en slik måte at det var overmåte godt, det manglet ingen ting. Det var fullkomment, det var ikke mer å gjøre, derfor hvilte Gud. Slik skal vi også få hvile. Det er dette som er hviledagens dypeste hensikt, vi skal hvile fra våre gjerninger idet vi ser og tror på Hans gjerninger, det som er ferdig. Ferdig for oss, av Gud, i Kristus Jesus. Det er den egentlige hvile.

Det er dette Jesus minner om når han sier: «Sabbaten ble til for menneskets skyld». Den skal tjene oss ved å hjelpe oss å komme til den hvile som er i Kristus. Kommer vi til hvile og frihet i Jesus, slik at vi får legge fra oss alle byrder av krav og anklager, da er hviledagen oppfylt, og da har vi hviledag ikke bare én dag, men alle dager. Derfor er en kristen heller ikke

lenger bundet til en bestemt dag. De første kristne gikk bort fra sabbaten og valgte søndagen som hviledag. «Den ene setter en dag høyere enn en annen dag. Den andre holder alle dager for å være like. Enhver må bare være fullt viss i sitt eget sinn» (Rom 14:5).

For menneskets skyld

Det er ikke mennesket som er til for sabbatens skyld, for å oppfylle den. Fariseerne var opptatt av at sabbaten skulle oppfylles, derfor hadde de laget en mengde praktiske bud og regler om hva som var tillatt og ikke. De hadde ikke mindre enn 39 forbud. Sabbaten var et opphøyet mål, som fariseerne var til for å oppfylle. Dette er noe som har fulgt de kristne opp gjennom historien, og gjør at kristne også i dag befinner seg inne i fariseernes tankegang. Fokuset er på hva som er lov og hva som ikke er lov. Hjertet er rettet på oppfyllelsen i stedet for hvilen.

Menneskesønnen er herre over sabbaten. Hviledagen skal tjene Jesus ved at den er med på å føre oss til ham. Er vi kommet til hvilen i Jesus, da har sabbaten nådd sitt mål. Den har ikke noe mål i seg selv. Det er alvorlig å legge merke til at fariseernes innstilling førte til at de hatet Jesus.

Betyr dette at det er likegyldig hva vi bruker hviledagen til? Nei, det betyr det ikke. Friheten i Kristus betyr frihet til virkelig å holde hviledag.

Det gjør vi først og fremst ved å sitte ved Jesu føtter og lytte til hans ord, spise og drikke av hans bord for vårt åndelige liv, da får vi hvile hos

Jesus. Selv om vi av trang gjør det alle dager, så er det godt å ha en dag som på en særlig måte er avsatt til det. Det er en frihet vi har, og er ikke noe vi skal oppfylle ved at vi begynner å lage regler og bestemmelser for det. Til denne frihet hører også det at en kristen ikke trenger ha dårlig samvittighet om det er nødvendig for ham å gjøre noe arbeid på hviledagen. Det trenger ikke føre ham bort fra hvilen i Kristus. Men når det er sagt, må vi også føye til at dersom det er slik for oss at vi heller vil arbeide og gjøre andre ting, slik at vi lar det gå foran det ene nødvendige, da vitner ikke det om at vi er frie i Kristus, men trellbundet av verden.

For det andre trenger vi også legemlig hvile. Det er nødvendig for oss at det blir et rett forhold mellom hvile og arbeid. Den som arbeider for mye, og hviler for lite, ødelegger sitt åndelige liv og sin helse. Men det kan også bli galt den andre veien, lediggang er roten til mye vondt, derfor står det: «seks dager skal du arbeide, men på den syvende skal du hvile».

Jesus sier: «Kom til meg, alle som strever og har tungt å bære, og jeg vil gi dere hvile!» (Mat 11:28).

«Kom til meg!», sier Jesus. Hos ham er hvile. Har vi kommet dit, er målet nådd, vår Far er fornøyd, og det er ikke noe igjen som vi skal oppfylle for hviledagens skyld. Derfor betydde det ingen ting at disiplene tok aks i hendene og «tresket» dem på sabbaten. «Til frihet har Kristus frigjort oss. Stå derfor fast, og la dere ikke igjen legge under trelldommens åk».

L&E

Guds rettferdighet

Av Ingar Gangås

«Men nå er Guds rettferdighet, som loven og profetene vitner om, blitt åpenbart uten loven, det er Guds rettferdighet ved tro på Jesus Kristus, til alle og over alle som tror.»

Rom 3:21-22

Dette er selve hovedsaken i Romerbrevet, ja, i hele Skriften. Allerede i Romerbrevets første kapittel (v.16-17) proklamerer apostelen Paulus: «For jeg skammer meg ikke ved evangeliet, for det er en Guds kraft til frelse for hver den som tror, både for jøde først og så for greker. For i det åpenbares Guds rettferdighet av tro til tro. Som det står skrevet: Den rettferdige av tro skal leve».

Guds rettferdighet i Kristus Jesus er det eneste grunnlaget for at syndere kan bli frelst. Du får del i det ved troen. Det er ikke av gjerninger, men av Guds nåde alene.

Gud krever en *fullkommen* rettferdighet. Jesus sier i Bergprekenen (Mat 5-7): «For jeg sier dere: Hvis ikke deres rettferdighet overgår de skriftlærdes og fariseernes, kommer dere aldri inn i himlenes rike» (5:20). Dersom vi ikke får del i *Guds* rettferdighet, er vi fremdeles under loven, og kan ikke gjøre annet enn lovgjerninger. Guds rettferdighet overgår all annen rettferdighet, for den ligger på et helt annet plan. Hans rettferdighet er ovenfra, av en annen beskaffenhet. *Den* er fullkommen.

Bare et Guds barn – gjenfødt og rettferdiggjort ved troen på Jesus – er en ny skapning som bærer frukt for Gud.

Guds rettferdighet er oppfylt *for* oss, og lovens rettferdighet (rettmessige krav) oppfylt *i* oss (Rom 8:4), vi som vandrer i Ånden og ikke lenger i kjødet.

Loven avslører egenrettferdighet

I avsnittet 1:1-3:20 avsløres alle våre egne anstrengelser og gjerninger som falske trøstegrunner. Der får mennesket høre sannheten om seg selv, og at lovgjerninger aldri kan blidgjøre Gud. Du får en tilstoppet munn, ved at *loven* dømmer og avkler deg – «inntil hjertets innerste»! Du er en *fortapt* synder. *Alle* står likt, det finnes ikke én rettferdig blant menneskene. Bibelen taler om «å komme til sannhets erkjennelse» – om seg selv. Dette er forutsetningen for at du skal få bruk for Jesus – og komme til tro og «sannhets erkjennelse» om ham.

For at vi skal få lys over dette, og erfare denne sannheten, må Gud ta ifra oss alt vårt eget og troen på oss selv. Da først får vi behov for Jesus og hans rettferdighet. Til dette bruker Gud *lovens tale*. Loven er vår tuktemester til Kristus, den driver oss til Kristus ved å vise oss at:

Guds vrede hviler over *all* synd, både i tanker, ord og gjerninger. Men dette er ikke det verste. Hovedproblemet ligger i ditt eget hjerte. Det er derfra alt det onde kommer og har sitt

utspring. Her er det ingen forskjell, sier Skriften, *alle* har syndet og står uten ære for Gud, ja, er under Guds vrede og dom. Erfaringen av dette kaller Bibelen «å dø under loven». Selvlivet ditt må avgå ved døden! Paulus vitner slik om dette (Rom 7:9-10):

«Men da budet kom, våknet synden til live. Jeg derimot døde. Og det viste seg at budet, som skulle være til liv, ble til død for meg».

Når loven har forkynt deg at det naturlige menneske er dødt på grunn av synden, og at det ikke finnes noe bedring under loven og dens herredømme, forteller han deg noe som er enda verre: du fortjener bare Guds dom og straff. Alt håp om frelse er borte. Syndens makt er så stor at du verken vil eller kan søke Gud. Du er solgt til slave under synden. Det er dette den første delen (1:1-3:20) av Romerbrevet vil vise deg. Som overskrift kunne vi sette: «*Guds vrede*». «For Guds vrede blir åpenbart fra himmelen over all ugudelighet og urettferdighet hos mennesker som holder sannheten nede i urettferdighet» (1:18).

Evangeliet om Guds rettferdighet

Neste hoveddel (3:21-5:21), under overskriften «*Guds rettferdighet*», forkynner evangeliet. «Men nå er Guds rettferdighet, som loven og profetene vitner om, åpenbart uten loven, det er Guds rettferdighet ved tro på Jesus Kristus, til alle og over alle som tror».

Denne Guds rettferdighet får du ved troen på Jesus (3:22), noe som utdypes spesielt i kapitlene 4-5.

Guds ord består

Det var en mann som i overmøt og gudløshet en dag kastet en Bibel inn i den flammende peisen. Mens han sto og så inn i flammene fra den brennende hellige boken, flagret en halvt forbrønt side ut og fram for føttene hans. Han tok den nysgjerrig – men hans foraktelige smil bleknet nokså fort, da han leste den eneste leselige setningen som fantes der, kraftig understreket av ilden og røyken: «Himmel og jord skal forgå, men mine ord skal aldri forgå» (Luk 21:33).

*Erling Ruud, andaktsboken
«Ny kraft»*

Deretter får vi i neste hoveddel (kapitlene 6-8) høre hva rettferdigheten av troen virker i våre liv. Denne delen omhandler *helliggjørelsen*. «Men nå, når dere er frigjort fra synden og er blitt tjenere for Gud, har dere helliggjørelse som frukt, og til slutt evig liv» (6:22).

Da Paulus erfarte at Guds rettferdighet også gjaldt ham, kunne han vitne om et *nytt liv* (Gal 2:19): «Jeg er korsfestet med Kristus. Jeg lever ikke lenger selv, men Kristus lever i meg. Det liv jeg nå lever i legemet, det lever jeg i troen på Guds Sønn, han som elsket meg og gav sitt liv for meg». Bare evangeliet kan skape nytt liv, slik at du lærer Jesus å kjenne som din stedfortreder. →

Det største jeg vet

*Det største jeg vet
er å eie Guds fred.
Jeg takker min Frelser
at Han for meg led,
tok straffen og døden
for min synd så stor.
På GOLGATA-underet jeg tror.*

*Det største jeg vet
her i verden det er –
å samles med dem
som har Frelseren kjær.
Få tale og synge
om Jesus, vår bror.
Da gleden her nede er stor!*

*Det største jeg vet
er at alle får se,
at bare hos Jesus
kan sjelen få fred.
Og har du forvillet deg,
hør nå Hans røst:
«Jeg gjerne vil være din trøst».*

*Det største jeg vet
gjennom trengslene her,
Det er at min Frelser
han har meg så kjær.
Om veien er smal,
den til Himmelen bær.
Gud lovet å være meg nær.*

Av Lina Melås

Av himmelsk opprinnelse

La oss se litt mer på uttrykket «Guds rettferdighet» – med bønn om at Den Hellige Ånd vil åpenbare denne store sannhet for oss.

Guds rettferdighet kan vi ikke skjønne med vår tanke. Derfor sier Skriften: «Det som intet øye har sett og intet øre har hørt, og det som ikke oppkom i noe menneskes hjerte, det har Gud beredt for dem som elsker ham. Men for oss har Gud åpenbart det ved sin Ånd» (1Kor 2:9-10). Heller ikke disiplene kunne forstå at Jesus måtte lide og dø for at han skulle bli «Guds rettferdighet». Dette under er det største som noen gang har hendt i historien. Carl Olof Rosenius har sagt om Guds rettferdighet: «Den er av en ren himmelsk opprinnelse, og strider mot hele vår natur». Videre har han sagt: «Det er Guds rettferdighet alene som er kilden til all sann kristendom, alt liv og all kraft, all fred, kjærlighet og helliggjørende nåde i hjertet».

Vi kan sammenfatte det og si at Guds rettferdighet er grunnlaget for alt som har med kristendom og den troendes liv å gjøre.

Av tro – uten gjerninger

Avsnittet vårt (3:21-22) innledes slik: «Men nå...», slik det også uttrykkes andre steder i Guds ord: «Nå er nådens tid». Den nye tidsalder – den nye pakts tid – var kommet. «Men da tidens fylde kom, utsendte Gud sin Sønn, født av en kvinne, født under loven, for at han skulle kjøpe dem fri som var under loven, så vi skulle få

barnekår» (Gal 4:4-5). Hør: På lovens vei kan ingen bli frelst! Loven virker bare vrede. Av den kommer syndens erkjennelse. Nå skal du høre: Guds Sønn, Jesus Kristus, har kommet med *sin* rettferdighet. Den kalles «rettferdigheten av Gud» (Fil 3:9). Derfor vitner Paulus om «å bli funnet i ham (Jesus), ikke med min rettferdighet, den som er av loven, men ved den jeg får ved troen på Kristus, rettferdigheten av Gud på grunn av troen».

Jesus *har* vært her nede på jord, Golgataverket *er* allerede fullført. Den nye tid er kommet. Guds rettferdighet er å få ved *troen* – ikke ved gjerninger. Det loven og profetene hadde forutsagt, er blitt oppfylt. Nå er Guds rettferdighet åpenbart uten loven. Denne hovedsak innledes altså med ordet «nå», som ikke bare forteller *at* det er en ny tid, men *hva* som er det nye. Sonofferlammet er ofret én gang for alle – uten loven og dens medvirkning.

Om denne rettferdighet fortelles det videre: «Det er Guds rettferdighet ved tro på Jesus Kristus, til alle og over alle som tror» (3:22), «Og de blir rettferdiggjort uforskyldt av hans nåde ved forløsningen i Kristus Jesus» (3:24). Apostelen utdyper dette spesielt i 5:18-19: «Altså, likesom én manns overtredelse ble til fordømmelse for alle mennesker, slik blir også én manns rettferdige gjerning til livsens rettferdiggjørelse for alle mennesker. For likesom de mange kom til å stå som syndere ved det ene menneskets ulydighet, så skal også de mange stå som rettferdige ved den enes lydighet».

Her fortelles det at evangeliet er for *alle*, men det blir ikke mottatt av alle. Verbet «blir» (5:18) er utelatt på grunnteksten. Det står egentlig: «likesom én manns overtredelse ble til fordømmelse for alle mennesker, *slik* også én manns rettferdige gjerning til livsens rettferdiggjørelse for alle mennesker». Guds ord er presist på alle måter. Her utelukkes den misforståelse at det rent automatisk skulle bli til personlig eie og rettferdiggjørelse for absolutt *alle* sånn uten videre. Gud er forsonet, *det* gjelder alle, men han kan ikke bli til rettferdiggjørelse for dem som ikke *tror* på ham! Derfor sies det også at «*de mange*» (5:19) skal stå som rettferdige ved den ene. Det kunne ikke stå «*alle*». Forsoningen omfatter alle, men bare *den* blir rettferdiggjort, som eier en personlig tro på Jesus.

Tilegnelsen skjer altså ved *troen*, *uforskyldt*, av *nåde*. «Ved tro» står her som motsetning til «gjerning». Troen er en gave, et under som skjer når ditt hjerte blir rettet på Jesus og du får tillit til ham. Det er ikke en hvilken som helst tro, men en bestemt tro, på denne ene bestemte person. Personen er Jesus, han som ble født i Betlehem og vokste opp i Nasaret. Fariseerne mente også at de trodde på Kristus, Messias, men de ville ikke tro på den Jesus som var fra Nasaret. Han passet ikke inn i deres forestilling om hvordan Messias skulle være. Slik er det også i dag. Mange mener at de tror på Jesus, men de vil ikke tro på Bibelens Jesus. De bedrar seg selv. Dette er den eneste rettfer-

dighet som er bestemt av Gud og som gjelder for ham.

En evig rettferdighet

Guds rettferdighet er *enestående* i sitt slag. Den er *evig* (Dan 9:24) og omfatter *alle*. Martin Luther har kommentert grunnen til at vi måtte ha en evig rettferdighet: «Da det i vårt kjød finnes en *evig* synd, var det nødvendig at vi i Kristus skulle ha en *evig* rettferdighet». Bare i denne ene rettferdighet finner mennesket hvile og frelse. Gud antok Jesus som det eneste velbehagelige offer for synd. Allerede ved Jordan, etter Jesu dåp, lød røsten fra himmelen som sa: «Dette er min Sønn, den elskede! I ham har jeg velbehag» (Mat 3:17). Den samme røsten hørtes på forklarelsens berg, da Jesus ble åpenbart for de tre disiplene, Peter, Jakob og Johannes, sammen med Moses og Elias: «Dette er min Sønn, den elskede! I ham har jeg velbehag. Hør ham!» (Mat 17:5). Det betyr at Guds rettferdighet er fullkommen, og at det ikke er noe mangel i den. Guds rettferdighet er nok til frelse for hver den som tror – ja, mer enn nok.

Velkommen til nyttårssamling

29. desember – 1. januar
på Bibelskolen på Fossnes!

Talere: Per Bergene Holm, Martin
Fjære, Asger Jensen og Dag Rune Lid.

Påmelding: André Heian, tlf.: 411 01
223, e-post: andre@heian.se
Program i neste nummer.

Kristi rettferdighet er mer enn en gjenopprettelse av det som gikk tapt i syndefallet. Paulus sier (5:15-16) at vi gjennom Kristus har fått *meget mer*, en nådens gave som er *overmåte rik*. Derfor utbryter han: «For om døden kom til å herske ved den ene, fordi denne ene falt, *hvor meget mer* skal da de som mottar nådens og rettferdighetsgavens *overstrømmende rikdom*, leve og herske ved den ene, Jesus Kristus» (5:17).

«Loven og profetene» hadde forutsagt at Messias skulle komme. Ofringene var forbilder på det store offeret – sonofferlammet – som skulle gi sitt liv til løsepenge for mange. Nå er Guds rettferdighet åpenbart uten loven. Det betyr at Gud ville skaffe til veie en rettferdighet utenom oss, uten vår medvirkning. Han handlet alene. Det vil ikke si at Gud ikke lenger brydde seg om loven eller at den var satt ut av kraft og ikke skulle gjelde lenger. Men som han selv sier: «Jeg er ikke kommet for å oppheve loven, men for å oppfylle den». Loven kan aldri bli vår frelsesvei. Det er bare Jesus som har holdt loven, som vår stedfortreder, derfor kan han si: «For det som var umulig for loven, fordi den var maktesløs på grunn av kjødet, det gjorde Gud, da han sendte sin Sønn i syndig kjøds lignelse, for syndens skyld, og fordømte synden i kjødet» (Rom 8:3).

Dine gjerninger og din egenrettferdighet kommer til kort. *Guds rettferdighet* er åpenbart i Kristus Jesus. Dette er frelsens vei, Guds herlige evangelium, for hver den som tror!

L&E

Mitt vitnesbyrd

Av Cornelia Larsson

Det är med ett stort tack till Gud jag kan se tillbaka på mitt år vid Bibelskolen på Fossnes. Bibelskoleåret var först och främst präglad av berikande undervisning. Ett exempel på detta, något som fått betyda mycket för mig är att gå djupare in i Gamla Testamentet och se att det handlar om Kristus. Hela GT är fullt av förebilder till Kristus och hans gärning för oss. GT får sin uppfyllelse i Jesus Kristus, det ser vi ju också klart och tydligt när Nya Testamentet så klart pekar tillbaka på händelser från GT. Jag tänker speciellt på Jesus som vår överstepräst som Hebreerbrevet så klart förkunnat oss. Han gick en gång för alla in i det allra heligaste, inte med bockars och kalvars blod utan med sitt eget blod, och vann en evig återlösning. Det är i kraft av detta blod, inte i vårt eget sträv eller av egen förtjänst, som vi får gå fram till nådens tron med frimodighet för att få barmhärtighet och finna nåd till hjälp i rätt tid. Johannes säger det så fint: «Men om någon syndar, har vi en som för vår talan inför Fadern - Jesus Kristus som är rättfärdig».

Ett år på bibelskola har också gett mig möjlighet att lära känna många nya människor, bröder och systrar i tron. Det är en stor välsignelse från Herren att få ha vänner med ett gemensamt mål på vandrigen, himmelens salighet. Under året tillsammans på bibelskolan fick vi dela mycket med varandra, av

Cornelia Larsson fra Silverdalen i Sverige, elev ved bibelskolen 2010/11.

olika slag. När man bor så nära varandra och dagligen umgås och samtalar med varandra, blir det som Paulus beskriver i 1Kor 12:26 ofta ganska påtagligt: «Om en lem lider, så lider alla lemmarna med den. Och om en lem hedras, gläder sig alla lemmarna med den».

Det är några ord som ofta blivit sagt som bitit sig fast och som får vara till glädje även i livet vidare, i vardagen utanför Fossnes: «Jesus har vei der ingen veier er». När allt verkar stängt och mörkt för mig så har Jesus en väg. Jag förstår den sällan, men han håller alltid sitt vakande öga över mig, han omsluter mig på alla sidor och håller mig i sin hand. Han skall aldrig, aldrig lämna mig eller överge mig, därför behöver jag heller aldrig vara rädd eller bekymrad. Jesus har ju lovat att sörja för mig i allt!

«Summan av ditt ord är sanning, dina rättfärdiga domslut är eviga» (Ps 119:160).

L&E

Vennligst gi ekspedisjonen beskjed i god tid ved adresseforandring!

Barmhjertighet

Av Erling Ruud

Den kjente flyger, oberst Charles Lindbergh, ble en gang innbudt til en middag på et hotell i New York. Da han fikk høre prisen pr. kuvert, nektet han å komme, selv om det ble gitt til hans ære. I sitt brev fortalte han blant annet at han hadde nettopp vært i Kina hvor hungersnød og pest herjet forferdelig. Da han landet der med flyet, lastet med medisiner, trengte folk på for å se om det var noe å spise. De forsøkte til og med å spise av vingene på flyet.

«Vi behøver et nytt sinnelag», skriver han. «Og aldri vil jeg spise en så dyr middag så lenge vingene ennå bærer merker etter tenner som søkte brød, og så lenge hungersnøden ikke er avhjulpet».

Alminnelig menneskelighet forbyr fråtseri så lenge det er nød og mangel i verden. Kristi kjærlighet driver alltid til å lindre nød og savn. Uten barmhjertighet er kjærligheten død.

Jakob skriver så praktisk: «Der- som en bror eller søster ikke har

klær, og mangler mat for dagen, og en av dere sier til dem: Gå bort i fred, varm dere og spis dere mette! – men ikke gir dem det legemet trenger, hva gagner da det?» (Jak 2:15-16).

Nei, hva nytter det med medfølelse hvis det ikke blir omsatt i offer og hjelp? All den stund Jesus gjør seg selv til ett med de fattige og sultne og de som mangler klær, er det vår nærmeste gudstjeneste å omsette vår takknemlighet for Jesu frelsesverk i barmhjertighet mot dem som har det ond.

«Vær barmhjertige, likesom også deres Far er barmhjertig» (Luk 6:36).

*Gå omkring i Jesu navn,
hjelp, trøste, stille savn,
vise medynk, tørre tårer;
lege alt som hjertet sårer.
Virke sådan i det stille,
- det var det jeg gjerne ville.
(Sb 719:1)*

Fra andaktsboken «Ny Kraft»